

О С О Б Е Н О М Н Е Н И Е

на съдията Мария Павлова по т.1 от решение №5/10 май 2005г.

по к.д. № 10/2004 г.

Намирам посоченото решение в частта му по т.1 от диспозитива за неправилно, поради липса на основания в конституционните разпоредби и принципи за уважаване на искането в тази част.

Конституционният съд обяви за противоконституционни разпоредби от ЗИД на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанища на Република България /ЗИДЗМПВВПРБ, Обн. ДВ, бр.24/2004 г./, с които се създава нов чл. 103б и нови разпоредби за Националната компания “Пристанища” от чл.115а до чл.115и от ЗМПВВПРБ.

Конституционният съд приема, че на държавно предприятие Национална компания “Пристанища” с изменения в посочения закон са предоставени властнически функции, но заедно с това предприятието е създадено и като стопански субект. Поради тази правна природа на държавното предприятие възлагането му на държавни функции противоречи на чл.1, ал. 2 от Конституцията. Вникването в смисъла на чл. 1, ал. 2 от К и на разпоредбите, които уреждат правното положение на Национална компания “Пристанища” , налага извода, че противоречие на Конституцията няма. На държавното предприятие Национална компания “Пристанища” не е възложено упражняване на държавна власт по смисъла на чл. 1, ал. 2 от Конституцията, а функции по управление на държавна собственост /публична и частна/ върху обекти от пристанищната инфраструктура. Държавната власт в разглеждания

случай се упражнява от органи на изпълнителната власт, уредени в Конституцията – Министерски съвет и министър на транспорта и съобщенията. В решението се смесва упражняването на държавна власт във връзка с държавна собственост с действията по управлението ѝ, насочени към достъп до използването ѝ и поддържането ѝ в съвременно и безопасно състояние в интерес на обществото. Националната компания “Пристанища” е създадена със закон от Народното събрание. В Конституцията няма забрана за възлагане на действия по управление на държавна собственост на други правни субекти извън държавните органи. В решението се признава, че Конституцията не забранява възлагането на държавни функции на правни субекти, които не са държавни органи. Според посочени в решението актове на Конституционния съд се вижда, че той допуска в практиката си възлагане на държавни функции дори на недържавни юридически лица с нестопанска цел. Това означава, че с още по-голямо основание това е допустимо за държавни предприятия.

Неуместно е позоваването в решението на принципа на пропорционалността, който се отнася до основните права по глава II от К.

Разпоредбите от глава VI на ЗМПВВПРБ не противоречат и на чл. 19, ал. 2 от Конституцията. В решението е допуснато и логическо противоречие. Едновременно се твърди, че Националната компания “Пристанища” изпълнява властнически функции, но като ги упражнява била и монополист! За монопол може да се твърди само при осъществяване на стопанска дейност, защото властническите правомощия по правило са изключителни и няма равнопоставеност.

Националната компания “Пристанища” може да извършва и стопанска дейност, но тя в никакъв случай не може да се окачестви като монополист. За тази нейна дейност са предвидени съществени ограничения в чл. 115б, ал. 3, 4, чл. 115г, т.4 от ЗМПВВПРБ и това е предвидено именно в съответствие с повелята в чл. 19, ал. 2 от К.

В решението е отбелязано, че измененията на ЗМПВВПРБ относно глава VI са в съответствие с възгледите в Европейското право и с експертни оценки, дадени в Консултативния съвет по законодателството при Народното събрание.

За Националната компания “Пристанища”, която е едно съвсем младо звено на държавата, няма информация за презюмираните в решението възможности за злоупотреби с положението ѝ. Решението на Конституционният съд е вредно за националните интереси, защото ще причини ненужни разходи за предстоящото преобразуване в пристанищните структури.

Мария Павлова